

Karolina Filipsson
Näringsliv och samhällsbyggnad

Befogenhet att ingå avtal för inomkommunal trafik i Skellefteå

RUN 376-2024

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden fattade 2024-08-22 beslut om att uppdra åt regionala kollektivtrafikmyndigheten att bereda inkommen ansökan från Skellefte kommun avseende utökad befogenhet att ingå avtal för den inomkommunala kollektivtrafiken i Skellefteå kommun och att skolskjutsar samt flygbusstrafiken ska omfattas av trafikpliktsbeslut.

I beredningsprocessen har såväl Skellefteå kommun som Länstrafiken i Västerbotten deltagit. Vid ett beslut om utökad befogenhet att ingå avtal är det av vikt att den allmänna kollektivtrafiken fortsatt ska vara ett sammanhållet kollektivtrafiksystem i Västerbotten.

1. I beredningen av ärendet har en sammanställning gjorts över system, funktionaliteter och ansvar kopplat till kollektivtrafiken, vilket återfinns i bilaga till ärendet. Konsensus råder om att det är Länstrafikens system som ska användas. Länstrafiken kommer utöver dagens ansvar för olika funktioner för den inomkommunala regiontrafiken även att ansvara för samma funktioner kopplat till Skellefteå tätortstrafik.
2. Det finns ett antal system/funktioner kopplade till Skellefteå tätortstrafik där det finns behov av fortsatt process kring hur system/ersättning av system ska hanteras ekonomiskt.
3. En utvecklad planeringsfunktion etableras hos Skellefteå kommun för såväl inomkommunala matarlinjer som tätortstrafiken.

Avseende utökad befogenhet att ingå avtal för den inomkommunala kollektivtrafiken så har följande konstaterats gällande Skellefteå kommuns förfrågan om utökad befogenhet att ingå avtal för allmän kollektivtrafik.

1. I det fall Skellefteå kommun skulle få delegerad befogenhet att ingå avtal så kan kommunen inte använda sig av Länstrafiken för att genomföra upphandling och ingå avtal.
2. I det fall Skellefteå kommun avser att själv upphandla och ingå avtal för kollektivtrafiken så hänvisar den regionala kollektivtrafikmyndigheten till att Länstrafiken besitter gedigen kompetens inom området, varför det inte ses som motiverat att delegera befogenhet till Skellefteå kommun.
3. I det fall Skellefteå kommun avser att själva tillhandahålla kollektivtrafik eller direkttilldela avtal om allmän trafik till ett internt företag så behöver Skellefteå kommun konfirmera detta.

I beredningen har det tagits hänsyn till att ett beslut om utökad befogenhet att ingå avtal för den inomkommunala trafiken i Skellefteå inte ska få negativa effekter eller äventyra Västerbottensmodellen. För att bland annat säkerställa att inga negativa effekter uppstår för Västerbottensmodellen har "Förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal" tagits fram och utgör en förutsättning för en utökad befogenhet.

Information om ärendet har lämnats till primärkommunala delegationens arbetsutskott 2024-11-08

samt till primärkommunala delegationen 2024-11-21. Vid dessa tillfällen har även frågor med anledning av ärendet besvarats.

Avseende Skellefteå kommuns förfrågan om att trafik som idag utformats som skolskjuts och flygbusstrafiken ska omfattas av trafikpliktsbeslut. Regionala kollektivtrafikmyndigheten ser inget hinder för att beslut om ytterligare trafik ska kunna omfattas av trafikplikt inför en ny avtalsperiod.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till regionala utvecklingsnämnden/regionstyrelsen/regionfullmäktige:

Regionfullmäktige beslutar att den allmänna kollektivtrafiken i Västerbotten fortsatt ska vara ett sammanhållet kollektivtrafiksystem och att förutsättningar som finns framtagna för att bibehålla det sammanhållna kollektivtrafiksystemet är ett krav vid beslut om utökad befogenhet att ingå avtal.

Regionfullmäktige beslutar att delegera Skellefteå kommun utökad befogenhet att ingå avtal för allmän kollektivtrafik inom Skellefteå kommunen under förutsättning att kommunen konfirmerar att avsikten är att själva tillhandahålla eller direkttilldela trafik till eget bolag.

Bedömda resultat och konsekvenser

En utveckling av det sammanhållna kollektivtrafiksystemet är eftersträvänsvärt. I samverkan med Skellefteå kommun har en sammanhållen genomgång gjorts av de system och funktioner som är kopplade till dagens kollektivtrafik. En ökad samverkan är en positiv utveckling. En utvecklad planeringsfunktion hos Skellefteå kommun ses som viktig för att skapa en enhetlig struktur för planering i länet. Detta är även en förutsättning enligt lagstiftningen för att Skellefteå kommun ska kunna utöva den kontroll som kommunen ska vid en direkttilldelning till eget bolag.

Resurser och finansiering

I beredningsprocessen konstateras att det finns behov av att föra fortsatt dialog om hur system/ersättning av system som idag används i Skellefteå tätortstrafik (betalssystem, realtidssystem, skyltsystem) ska hanteras ekonomiskt. Vidare föreslås att Länstrafiken ska hantera kundservicefunktionens samtliga kanaler och att ansvar för resenärsapp tas över och förvaltas av Länstrafiken.

Jämställdhet

Inga effekter.

Beredningsansvariga

Beredningsansvarig är myndighetschef vid regionala kollektivtrafikmyndigheten.

I beredningsprocessen har samverkan skett med såväl Skellefteå kommun som Länstrafiken i Västerbotten.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktiges protokoll 2025-02-25 § 21

PM, Förutsättningar för utökad befogenhet att ingå avtal

Regionala utvecklingsnämndens protokoll den 2024-08-22 § 112

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-03

Skellefteå kommun, kommunfullmäktiges protokoll 2024-02-27 § 68

Skellefteå kommun, tjänsteskrivelse daterad 2024-01-09 Förändring av den interkommunala kollektivtrafiken

Skellefte kommuns rapport Utformning av den interkommunala kollektivtrafiken, daterad 2024-01-16

Beslutet expedieras till

Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västerbotten

Skellefteå kommun

Länstrafiken i Västerbotten AB